

Khám sức khỏe cho các em sơ sinh

Newborn Screening: Tests to protect your baby

Tài liệu sau đây do Bộ Y Tế NSW ấn hành.

Xin giữ tài liệu này cho đến khi em bé được 3 tháng để phòng trường hợp quý vị cần tham khảo thêm.

Khám phá ra sớm những chứng bệnh ít khi mắc phải

Trong khoảng từ 48 đến 72 tiếng đồng hồ sau khi ra đời và trước khi rời bệnh viện về nhà, các em sơ sinh được thử nghiệm những chứng bệnh quan trọng này. Đây chỉ là một trong những thủ tục chăm sóc thông thường cho con em quý vị mà thôi.

Hiện nay, việc khám sức khỏe và thử nghiệm cho các em sơ sinh có thể phát giác ra hơn 30 chứng bệnh hiếm khi mắc phải. Nhân viên y tế tại bệnh viện sẽ thảo luận với quý vị về các thử nghiệm kể trên, và tại sao nó quan trọng đối với sức khỏe con em quý vị. Các nhân viên tại bệnh viện sẽ cần có sự ưng thuận của quý vị trước khi thực hiện việc thử nghiệm.

Hàng năm, nhờ vào việc khám sức khỏe và thử nghiệm, các bác sĩ khám phá ra có khoảng 90 em bị các chứng bệnh hiếm khi mắc phải như vừa kể.

Nếu bác sĩ thấy con em của quý vị bị mắc một chứng bệnh loại này, thì việc chữa trị có thể được thực hiện sớm, trước khi các em thực sự ốm đau.

Để thử nghiệm, người ta lấy ra vài giọt máu ở gót chân em bé và nhỏ lên một loại giấy đặc biệt. Kế đó, miếng giấy có dính máu khô sẽ được gửi đến Phòng Thí Nghiệm Các Chứng Bệnh Ở Trẻ Sơ Sinh Tiểu Bang NSW tọa lạc tại Bệnh Viện Nhi Đồng ở Westmead để nghiên cứu.

XIN QUÍ VỊ VUI LÒNG CHO CON MÌNH ĐƯỢC THỬ NGHIỆM VÀ GHI NGÀY THỬ NGHIỆM TRONG HỒ SƠ SỨC KHỎE CÁ NHÂN CỦA EM

Chi tiết về các chứng bệnh hiếm xảy ra nói trên:

Chứng rối loạn Tuyến Giáp Trạng ngay từ lúc mới sinh (Congenital Hypothyroidism):

Hàng năm có khoảng 26 trẻ sơ sinh ở NSW hoặc Khu Vực Thủ Đô (ACT) bị mắc chứng này. Bệnh xảy ra khi tuyến giáp trạng quá nhỏ, hoặc khi ra đời các em không có tuyến giáp trạng hay tuyến giáp trạng hoạt động không bình thường. Nếu được chữa trị sớm, các em sẽ phát triển bình thường về mặt thể chất cũng như tâm thần. Mỗi ngày các em sẽ được uống một viên thuốc nhỏ có chứa kích thích tố giáp trạng.

Chứng rối loạn trong việc chuyển hóa chất đạm (Phenylketonuria):

Hàng năm trong số 10 trẻ em sinh ra ở NSW hoặc Khu Vực Thủ Đô (ACT) lại có một em mắc chứng này. Cơ thể các em bị chứng bệnh vừa kể không xử dụng được chất phenylalanine (một loại axit amin góp phần vào việc tạo chất đạm trong cơ thể). Nếu không chữa trị kịp thời, chất phenylalanine tích tụ trong máu sẽ làm hư hại óc.

Việc điều trị chỉ giản dị là các em sẽ được cho ăn các loại thức ăn có chứa lượng chất đạm (phenylalanine) thấp và các em sẽ lại phát triển bình thường.

Chứng rối loạn đường ga-lắc-tô (Galactosaemia):

Mỗi năm ở NSW hoặc Khu Vực Thủ Đô (ACT) có khoảng từ 1 đến 3 em sơ sinh mắc phải bệnh vừa kể. Bệnh xảy ra khi một trong những loại đường (đường ga-lắc-tô) trong sữa (kể cả sữa mẹ lẫn sữa bò) tích tụ nhiều trong máu. Các chứng bệnh trầm trọng do hậu quả của chứng rối loạn này có thể ngăn ngừa được nếu như em nhỏ bị bệnh được chữa trị bằng một loại sữa đặc biệt không chứa đường ga-lắc-tô. Nếu không chữa trị kịp thời và đúng lúc, các em có thể bị bệnh nặng rồi chết.

Chứng xơ nang (Cystic Fibrosis):

Hàng năm ở NSW hoặc Khu Vực Thủ Đô (ACT) có khoảng 34 em mắc bệnh này. Bệnh xảy ra khi chất nhớt do ruột và phổi sản xuất đặc hơn bình thường, từ đó có thể dẫn đến chứng nhiễm trùng phổi hoặc tiêu chảy và làm cho em bé bị sụt cân. Những tiến bộ về y học và khoa học mới đây mở ra một tương lai đầy hứa hẹn cho các em bị chứng này.

Các chứng bệnh khác

Các kỹ thuật tân kỳ giúp cho y học có thể khám phá ra một số các chứng bệnh rất hiếm khi mắc phải qua việc dùng một mẫu máu khô, nhờ đó mà việc chữa trị có thể được thực hiện sớm. Hàng năm có khoảng 15 trẻ sơ sinh bị những chứng bệnh rất “hiếm” khi mắc phải, đó là các chứng rối loạn axit béo (fatty acid), axit hữu cơ (organic acid) và axit amin (amino acid). Tuy nhiên chứng bệnh thông thường nhất ở các em sơ sinh là chứng MCAD (medium-chain acyl CoA dehydrogenase deficiency). Điều quan trọng là khám phá ra bệnh sớm chừng nào tốt chừng đó, vì đa số các chứng bệnh nói trên có thể trị được bằng việc ăn uống đúng cách và dùng thuốc. Nếu không được chữa trị kịp thời và đúng lúc, hậu quả có thể dẫn đến các chứng tật nguyên trầm trọng hoặc gây tử vong.

Đối với các chứng bệnh nói trên, khám phá ra sớm và chữa trị kịp thời rất quan trọng.

Kết quả việc thử nghiệm

Nếu việc thử nghiệm cho thấy không có gì khác thường, phụ huynh sẽ không được thông báo kết quả.

Trong số một trăm em lại có một em cần được thử máu lại, nếu như lần thử đầu không cho kết quả rõ ràng. Phụ huynh sẽ được thông báo nếu con em cần được thử máu lần thứ nhì. Theo kinh nghiệm, lần thử thứ nhì thường có kết quả bình thường. Kết quả thử nghiệm lần này sẽ được chuyển đến bác sĩ gia đình của quý vị.

Chỉ có một số rất ít các em có kết quả khác thường mà thôi. Trong trường hợp đó điều cần thiết là cần phải thử nghiệm thêm, và có thể các em sẽ cần được chữa trị. Bác sĩ gia đình của quý vị sẽ được thông báo kết quả việc thử nghiệm và sẽ liên lạc với quý vị.

Sau khi đã được đưa ra nghiên cứu, mẫu máu khô lấy ra từ cơ thể các em sơ sinh sẽ được cất giữ tại phòng thí nghiệm. Vì lợi ích của gia đình các em, rất ít khi nó được đưa ra nghiên cứu lại để tìm hiểu thêm về những dữ kiện có liên quan đến phương diện y học. Sau này, những mẫu máu nói trên có thể sẽ được đưa ra dùng vào việc nghiên cứu, nhưng lúc đó tất cả những chi tiết liên quan đến danh tánh của các em đều được tiêu hủy. Tuy nhiên, nếu chuyện này xảy ra các nhà nghiên cứu sẽ cần phải có giấy ưng thuận của phụ huynh hoặc người giám hộ.

Tài liệu này có giá trị hiện hành kể từ tháng Năm 2003

Chương Trình Khám Sức Khỏe Cho Trẻ Sơ Sinh Tiềm Bang NSW, Bệnh Viện Nhi Đồng ở Westmead

<http://www.chw.edu.au/prof/services/newborn>

*Nếu không thạo Anh Ngữ, quý vị nên gọi điện thoại cho Ban Thông Ngôn Qua Điện Thoại (TIS), ở số **131 450** trước, nhờ họ liên lạc giúp mình.*

Muốn có tài liệu liên quan đến các vấn đề y học thường thức bằng Việt Ngữ, quý vị có thể liên lạc với Trung Tâm Hướng Dẫn và Giáo Dục Y Tế Đa Văn Hóa (Multicultural Communication) trên hệ thống liên mạng, theo địa chỉ dưới đây:

<http://www.mhcs.health.nsw.gov.au>

Địa chỉ và số điện thoại tại các nơi nêu trên hoàn toàn chính xác trong lúc bài này được viết.

Tuy nhiên vì các chi tiết này thường thay đổi, muốn cho chắc chắn xin quý vị xem lại trong niên giám điện thoại.